Ao. 1819. No. 87.

GRONINGER COURANT.

Vrydag *den 29 October.*

D U I T S C H L A N D.

WEENEN *den* 13 *October*. In een particulieren brief van Lemberg, in Poolsch Oostenryk, gedagteekend den 1 October, wordt het volgende gemeld:

„ Terwyl dat het volk de Joden in Duitschland vervolgt, ſteld de wet hen hier onderworpen aan de militaire conſcriptie, waaraan zy zich tot hiertoe door duizenderlei uitvlugten hebben weten te onttrekken; maar daar men thans de reſerven en acht-en-twintig battaillons van de landweer organiſeert, heeft men aan hunne vele verſchoningen perk geſteld. Dagelyks worden hier zes honderd Joden geëxerceert, die een gedeelte uitmaken van het onder de bevelen van den heer von Nugent, ſtaande eerſte battaillon van den landweer. Hunne beſpottelyke houding had de eerſte dag eene talryke ſchare menſchen gelokt; men lachte dat men hen ieder oogenblik hunne pantoffels, welke in dit land een gewoon ſchoeiſel is, zag verliezen, doch men heeft hen voor hunne exercitiën een beſloten veld aangewezen. De opriſting van de landweer wordt ſtreng voorgezet; meer dan 22 duizend man zyn onder de wapenen, en worden in den wapenhandel geoefend; en daar de linietroepen ook hunne reſerven hebben, heeft het land een zeer militair aanzien.

WISMAR *den* 14 *October*. Den 10den dezer, is, te Wendorf, een half uur van deze ſtad, eene groote visch op ſtrand geworpen, welke tot de ſoort der walvisſchen behoort, en Phyſeter microps genaamd wordt. Dezelve was 12 voeten lang, en is, door de landlieden, welke dien hebben gevangen, aan ſtukken gehouwen. De ſmaak van dezen visch heeft veel overeenkomst met dien van rundvleesch.

FRANKFORT *den* 20 *October*. Ten einde de betrekkingen van het volkerenregt van Duitschland, in oorlog en vrede, te regelen, heeft de commisſie uit de bondsvergadering, welke met het maken van een ontwerp hieromtrent is belast geweest, de volgende voordragt gedaan: „ Het Duitſche bondgenootſchap voert ſlechts oorlog tot behoud der onafhankelykheid en onſchendbaarheid zyner leden. Dien ten gevolge zoekt hetzelve te bewerken, dat door geen van deszelfs leden buitenlands eenige beledigingen worden aangedaan; doch daarentegen wordt ook een vergryp, tegen een lid, als eene belediging van het geheele bondgenootſchap beſchouwd. Ingeval van belediging, worden eerst minnelyke ſchikkingen beproefd, vervolgens wordt het noodige geweld gebruikt. De meerderheid van den gewonen raad beſluit omtrent deze maatregelen van beſcherming: alleen tot ſtellige oorlogsverklaring wordt de goedkeuring van twee-derde der leden van den vollen raad vereischt. Meer als het contingent kan in oorlogstyd ieder medelid leveren, en ook deswege ſubſidien en alliantie-traktaten ſluiten, gelyk ook het geheele bondgenootſchap. Wordt een medelid, dat te gelyk eene Europeſche mogendheid is, in eenen buitenlandſchen oorlog gewikkeld, zoo helpt het bondgenootſchap deszelfs Duitſche provincien dekken, zonder echter de grenzen des bondgenootſchaps over te trekken. Geheel neutraal kan in dit geval het bondgenootſchap blyven, wanneer de in oorlog gewikkelde Mogendheid daarin uitdrukkelyk bewilligt, wanneer de vyand aan de bonds-provincien derzelve Mogendheid de neutraliteit toeſtaat, en wanneer de bondsvergadering, ingevolge beſluit van den gewonen raad, de bonds-provincien der aangetaste Mogendheid volſtrekt niet bedreigd acht. Oordeelt een medelid, dat hy zich van buiten bedreigd vindt, zoo beſlist het bondgenootſchap over de wezenlykheid dezer vrees, en neemt als dan zyne maatregelen Indien het bondgenootſchap mede oorlog gevoerd heeft, kan een enkel lid, noch wapenſtilſtand, noch vrede voor zich zelf ſluiten. Moet er van bonds-provincien afſtand gedaan worden, zoo verleent het bondgenootſchap aan het benadeelde medelid ſchadevergoeding; moeten de buitenlanders aan de bonds-provincien eenigen afſtand doen, zoo wordt zulks gemeen goed. (De tyd zal leeren, of, en, zoo ja, welke wyzigingen deze denkbeelden zullen ontvangen, naar aanleiding der inzigten van de onderſcheidene hoven, aan welke dezelve medegedeeld zyn.)

De heer Foster, hoogleeraar by de militaire ſchool, en de heer de Wette, hoogleeraar in de godgeleerdheid, te Berlyn, zyn van hunne posten ontſlagen geworden.

FRANKFORT *den* 21 *October*. Men heeft verſchillende geruchten verſpreid wegens de opinien van de hoven van Berlyn en Munchen, nopens de bekende beſluiten van de Duitſche bondsvergadering, en wel inzonderheid, wegens de invoering van de centrale en buitengewone regtbank van Mentz, verzekerende, dat in de beide genoemde kabinetten deswegens een verſchil van gevoelens zoude zyn ontſtaan. — Thans verneemt men echter uit Mentz, dat van wegen beide genoemde regeringen commisſarisſen zyn benoemd, om in gezegde commisſie zitting te nemen, en wel, door Pruisſen de regeringsraad Grano en door Beijeren de ministerieelraad van Hörmann; weshalve genoemde commisſie, op Hesſen-Darmſtadt na, voltallig is.

G R O O T - B R I T T A N N I E N.

LONDON *den* 22 *October*. Het ministerieel avondblad, *the Courier*, behelst heden het onderſtaande artikel:

De berigten, van verſchillende gedeelten des Koningryks ontvangen, omtrent den voortgang van den opſtand, worden, zoo als te verwachten was, meer en meer van belang. De radikale hervormers, juichende over den byſtand, door eenige onzinnige whigs, welke zy misleid hebben, aan hunne zaak gegeven, verbergen niet langer hunne verachtelyke oogmerken, maar ſpreken openlyk, en zonder verbloeming, van „ de reeds begonnen omwenteling.”

De indruk, op de gemoederen van weldenkende en getrouwe menſchen veroorzaakt, is zoo groot, waar de geest van opſtand tegen de conſtitutie voornaamlyk heerscht, dat ſommigen hunner zich, met allen mogelyken yver, als byzondere perſonen toerusten, om elkander onderling tegen het gevaar, het geen zy vreezen, te beſchermen.

„ Als ſlechte lieden zamenzweren, moeten goede lieden zich vereenigen.” Dit was de belangryke waarſchuwing van Burke. Maar wat kunnen byzondere pogingen uitwerken tegen het openbaar geweld van een gewapend graauw, het geen het gemunt heeft op de vernieling van de eigendommen, en de omverwerping van alles, wat hunne losbandigheid beteugelt? Wezenlyke beſcherming kan, in het tegenwoordig oogenblik, alleen komen van hen, aan wien de conſtitutie de magt van den Staat in handen geſteld heeft; en wy zouden voor het lot van dit benyd land beven, indien wy eenig gebrek aan waakzaamheid of moed in ons gouvernement beſpeurden.

De monarchie van Frankryk werd aan een razend gemeen, dat de Koning op zynen troon trotſeerde, door de vreesachtigheid en zwakheid zyner ministers, overgegeven. Eene tydige poging, van den kant van dat gouvernement, had die ſtroomen bloeds geſtremd, welke naderhand en troon en altaar hebben medegeſleept.

Wy wenſchen onze vreedzame medeburgeren geluk, dat ons gouvernement geheel bekend is met het ons dreigend gevaar. Deszelfs beſluit, om de wetgevende magt byeen te roepen, was eene beſlisſende aanduiding van deszelfs gevoelen over de tegenwoordige gewigtige tyden, en wy hebben geen reden om te twyfelen, of zyne maatregelen van voorzorg, tot dat het parlement vergaderd is, zullen voort gaan, om met de woedende werkzaamheid onzer hedendaagſche Cataliana's eenen tred te houden.

Als een maatregel van onvermydelyke voorzorg in den tegenwoordigen verminderden ſtaat der armee, moet de beſchermende magt van het land onmiddelyk eene verſterking ontvangen, van 10,000 man; het geen op de krachtdadigſte en tevens op de zuinigſte wyze geſchieden zal door het in activiteit ſtellen van die genen, welke van den Staat de beloning ontvangen voor hunne vorige dienſten, en het plaatſen derzelven onder het bevel van officieren, die reeds op de penſioen-lyst gebragt waren. Deze oude krygslieden, die zich zoo onderſcheiden hebben in 's lands jaarboeken, zullen, hier aan is geen twyfel, in de beſcherming des binnenlandſchen vredes dezelfde kracht toonen, die zy aan den dag hebben gelegd, by het verzekeren van den roem des lands, op vreemde bodem.

De dienst van een gedeelte der geregelde armee zal insgelyks beſchikbaar geſteld worden, door de militairen, die nu in bezetting in de plaatſen en ſcheepswerven liggen, te doen afloſſen door zee-ſoldaten. Ten dien einde zal elke compagnie mariniers met twintig man vermeerderd worden, het geen te zamen elf duizend zeshonderd man uitmaken zal.

Wy veronderſtellen van uit de drukperſen der radikale whighs redeneringen, waarin veel wysheid ten toon geſpreid zal worden, te zullen zien voorkomen over ſtaande legers en willekeurige magt. Doch hier op hebben wy ſlechts een antwoord, dat de Prins-Regent en die ministers, welke, niettegenſtaande hunne wyze voorzeggingen en hunne onophoudelyke tegenwerking, dit land door den buitenlandſchen oorlog tot zegepraal gebragt hebben, niet langhartig onze conſtitutie, onze vryheid en onze monarchie, in derzelver hoogen en roemryken ſtaat, aan binnenlandſche revolutionaire banditen zullen overgeven.”

De graaf Fitz-William is, wegens het aandeel dat hy genomen heeft in de vergadering van York, en het geven van zyne goedkeuring aan de beſluiten en het adres, aldaar aangenomen, afgezet van zynen post van lord-luitenant en custos rotulorum van het Westelyk diſtrikt, van het graafſchap York.

De Londonſche hervormers hebben eene groote vergadering beſchreven tegen den 1 November, in Finsbury-ſquare. Zekere Emmanuel heeft de overheid kennis gegeven, dat deze plaats zyn eigendom was en dat hy niet verſtond, dat op dezelve eene volksvergadering zoude worden gehouden, en de Magiſtraat heeft hem daarop beloofd deze vergadering te zullen beletten. De hervormers hebben daarna, by monde van den bekenden Thistlewood, doen verklaren, dat lord Darnley de eigenaar was en dat zy zouden vergaderen, zoo deze het niet verbood; dat zy ſtil en rustig zouden zyn, zoo zy niet door militair of civiel geweld werden geſtoord, enz.

Te Manchester zal ook, tegens den 1 November, eene vergadering worden beſchreven, het geen op vele plaatſen ook op dien dag zal geſchieden. Dit heeft aan vele lieden, vooral in Lancashire, de vrees ingeboezemd, dat deze op eenen dag gelyktydig te houden vergaderingen een openlyken opſtand ten doel hebben.

In den nacht van donderdag op vrydag heeft het in deze hoofdſtad aanmerkelyk geſneeuwd. Buiten dezelve ligt, in ſommige valleyen, de ſneeuw tyna drie voeten dik. Op andere plaatſen is door het omverre waaijen van boomen de gemeenſchap geſtremd. By Uxbridge heeft eene geweldige hagelbui eenige ſchade aangerigt.

De hertog van Wellington is benoemd tot gouverneur van Plymouth, in de plaats van wylen den hertog van Richmond.

Te Kadix was, ondanks de gunſtige verwachtingen, het getal der dagelyks ſtervenden, op den 2 October, tot 89 vermeerderd De ziekte had zich ook aan de transportſchepen medegedeeld; vyf kapiteins en 30 man waren overleden. Men geloofde, de oorzaak dezer ſchynbare onevenredigheid daarin te vinden, dat het volk de vryheid niet had aan wal te komen, maar wel de officiers De Spaanſche regering had het denkbeeld der expeditie, althans voor dit jaar, openlyk opgegeven Er was van Madrid bevel gekomen om de ſchepen in de dokken te nemen, ten einde daar te overwinteren; dienvolgens hadden vele der oorlogſchepen hunne boven-masten reeds ingenomen.

Omſtreeks het meer Michigan zyn de inwoners der vereenigde ſtaten in de maand July gekweld geworden door eene zoo geweldige menigte vliegende inſecten, dat zy, volgens de uitdrukking der brieven, Zon, Maan en Sterren verduisterden en de oppervlakte der aarde bedekten; het koren op het veld wordt door hun nederzetten plat gedrukt, en de takken der boomen door hunne menigte afgebroken; de ſtank der millioenen, die ieder uur om het leven komen, verpest de lucht. Ondertusſchen is het ſlechts een klein diertje, dat by de Engelſche inwoners den naam van Vlieg draagt, doch dat de Franſchen Muskito-Valk noemen, om dat het op deze Amerikaanſche muggenſoort aast.

Er zyn in den loop dezer week brieven ontvangen uit verſcheiden de Westindiſche kolonien, en daar mede verſcheiden berigten, onder anderen van Margarita, dat de generaal English Cumana bereikt heeft, en de hoogten, die de forten dier ſtad beſtryken ſtormenderhand heeft ingenomen. Het garniſoen konde het niet lang uithouden, en het leger der onafhankelyken verwachte nog verſterking van een gedeelte van het legioen des generaals d'Evereux, dat te Margarita aangekomen en reeds naar Cumana gemarcheerd was.

Bolivar meldt in zyne rapporten over zyne behaalde voordeelen in Nieuw Grenada, dat hy hoopt ſpoedig zyne krygsverrigtingen in dat Koningryk ten einde te brengen, en dan met eene aanzienlyke magt naar Carraccas terug te trekken. Nog ſpreekt hy van weldra twee honderd duizend piasters aan het congres te zullen overzenden.

F R A N K R Y K.

PARYS *den* 21 *October*. Eergisteren zyn alhier vier jonge Duitſers gearresteerd, welke voorgaven dienst genomen te hebben by het legioen van Hohenlohe. Drie derzelven zyn herkend voor ſtudenten van de univerſiteit van Jena.

Te Bourdeaux hebben eenige ongeregeldheden tusſchen het werkvolk plaats gehad, waar by drie of vier hunner deerlyk zyn geſlagen, en zelfs eenige burgers mishandeld. De politie doet onderzoek naar de bewerkers dezer wanorde en heeft reeds verſcheidene perſonen in hechtenis genomen

De kwade koorts ſchynt op het eiland Leon ten einde te loopen; in de laatſte dagen van September is er niemand geſtorven; ook is er geen gezondheidsbulletin meer bekend gemaakt. Men was er voornemens, om, door een plegtig *Te Deum*, het Opperwezen hier voor te danken.

In de haven van Santa-Maria neemt de ziekte eenigzins toe; blykens het laatſte rapport, zyn er, van den 24 tot den 28 September in die ſtad 13 perſonen aan de gele koorts overleden, en waren aldaar op den 28 voormeld, 343 perſonen aan die beſmetting lydende.

Onlangs heeft men, te Riom, een' ongelukkige gezien, die zyne pyp rookte, terwyl hy de doodſtraf onderging.

PARYS *den* 22 *October* De Duitſche hoogleeraar Görres, welke op het punt is geweest, om, op last van de Pruisſiſche regering, te Frankfort in verzekerde bewaring genomen en naar eene vesting gevoerd te worden, is, na zich eenigen tyd in Straatsburg te hebben opgehouden, in deze ſtad aangekomen. Insgelyks is hier aangekomen Dr. Börne, welke een dagblad (*Zeitſchwingen*) in het Hesſiſche ſchreef, welk dagblad ſedert door de landsregering is verboden geworden. — Men wacht nog meer andere Duitſche ſchryvers.

De ministeriele dagbladen verzekeren, dat men hier te lande geene verkorting van de vryheid der drukpers te wachten heeft.

De *Cenſeur* meldt heden, dat de maarſchalk Gouvion St. Cyr, minister van oorlog, zyne demisſie genomen heeft. Mogelyk is het (zegt het *Journal des Debats*) dat die maarſchalk eerlang geen minister van oorlog meer zyn zal, doch wy zyn zeker, dat hy zyn afſcheid niet zal nemen.

De Franſche minister, in Zwitſerland, heeft uit naam zyner regering verzocht, om rekruten te doen aanwerven, voor de manſchappen, welke met January aanſtaande ontſlagen worden; ten bewyze, dat de Franſche regering geen oogmerk heeft, om deze troepen af te danken.

Sedert eenigen tyd, komen er, te Straatsburg, zulk een aantal vreemdelingen van onderſcheiding aan, dat er dikwyls geene plaats genoeg voor hun in de logementen te bekomen is. Onder de vreemdelingen bemerkt men vele lieden uit het Noorden van Europa, het welk de tyden te binnen brengt, toen Straatsburg en de Elſas het geliefkoosde verblyf der Rusſen, Polen, Koerlanders en Zweden was.

De laatſte uit Spanje ontvangen tydingen, melden, dat men, op het einde van de maand September, in Kadix, acht duizend zieken telde; verſcheiden huisgezinnen van buitenlandſche conſuls hadden zich ingeſcheept, om zich naar het lazereth van Mahon te begeven. Doch te midden der treurige omſtandigheden, waarin eerstgemelde ſtad zich bevindt, kunnen wy een dier daden vermelden, welke de menſchelykheid vereeren, doch waarvan het achting inboezemende voorbeeld geene verwondering kan baren by een volk, dat zich in Europa heeft doen achten, door daden van zelfs opoffering en van moed, waarop de geſchiedenis der eeuw hovaardig mag zyn. De bisſchop van Kadix was van het tooneel der beſmetting verwyderd; doch deze verdienſtelyke prelaat heeft zich in Kadix komen opſluiten, zoodra hem bekend was, dat alle gemeenſchap van buiten aan de inwoners was verboden. Deze edelmoedige opoffering, dit groot voorbeeld van christelyke liefde, heeft de vertroosting in alle gemoederen gebragt, en den kleinmoedigſten opgebeurd. Op deze wyze zal Spanje deszelfs Belcunce hebben.

N E D E R L A N D E N.

UTRECHT *den* 24 *October*. Gisteren namiddag, omſtreeks twee uren, zyn HH. KK. HH. de Prins en Prinſes van Oranje, benevens de twee jonge Prinſen, met een gevolg van tien rydtuigen, van Brusſel komende, in deze ſtad gearriveerd, van waar dezelve, na alvorens aan het *Nieuwe Kasteel van Antwerpen*, het posthuis, van paarden te hebben verwisſeld, hunne reis over Amersfoort naar Soestdyk hebben voortgezet.

's GRAVENHAGE *den* 25 *October*. In eene zitting van de tweede kamer der Staten-Generaal is, op voorſtel van den preſident, beſloten, dat de kamer een nieuw blyk zoude geven van hare deelneming in alle gebeurtenisſen, zoo gelukkige, als ongelukkige, welke Z. M. den Koning en het Koninklyk Huis betreffen, door by Z. M. den Koning zoo wel, als by H. K. H. de Vorſtelyke Moeder, complimenten van condoleantie, wegens het treurig overlyden van H. K. H. de hertogin van Brunswyk-Lunenburg, af te leggen; en is daartoe benoemd eene commisſie aan haar hoofd hebbende Jr. *J. L. N. van Lynden van Hoevelaken*. In deze zitting, welke tot het aanhoren van genoemd voorſtel expresſelyk was aangelegd, is tevens ingekomen eene lyst der dispenſatien, door

Z. M. den Koning, sedert de laatste byeenkomst der Staten-Generaal, verleend.

De vergadering is onbepaald gescheiden.

Op heden is het publiek toegelaten geworden by het lyk van H. K. H. de hertogin van Brunswyk; de kist, welke hetzelve bevatte, was op eene prachtige estrade geplaatst.

Men verneemt, dat, in verscheidene gemeenten van Gelderland, de persloop heerscht.

AMSTERDAM *den* 25 *October*. De kamer van koophandel, van Marseille, heeft van den Franschen consul te Maltha, in dato den 13 September, berigt ontvangen, dat de Engelsche brik *William*, kapit. C. Delano, met de vereischte papieren van Liverpool naar Smirna vertrokken, op de hoogte van Alikante een vaartuig van hare eigene natie aangetast en overmeesterd heeft. Kapit. Delano, na de equipagie in het ruim geworpen en de luiken zeer digt gesloten te hebben, heeft, het geen hem van de lading aanstond op zyn eigen schip doen overbrengen, en alvorens zyn prys te verlaten, getracht dezelve buiten staat te stellen van haren ondergang te ontgaan, zelfs de boot en sloep onbruikbaar makende. De opgeslotene equipagie geen ander geluid hoorende dan van het instroomende water, brak hare gevangenis open, breeuwde de boot, en begaf zich in dezelve; een Grieksch vaartuig, dat hen ontmoette, nam hen over en zette hun te Alikante aan land. Twee matrozen hebben hunne verklaring te Maltha afgelegd, alwaar die rover den 29 Augustus binnengeloopen was, en den 2 September deszelfs reize naar Smirna vervolgd had, zoo men vermoedde, met het oogmerk om zich meester te maken van de Engelsche schooner *Ann*, welke den 3 September mede van Maltha naar Smirna gezeild is, en 42000 piasters aan boord heeft; een vaartuig, door de kooplieden te Maltha uitgerust, 20 man zee-soldaten aan boord hebbende en gecommandeerd door een Engelschen luitenant, is, den 12 September, van Maltha gezeild, om den rover op te sporen.

Van *Berlyn* wordt gemeld, dat er den 18 October, by gelegenheid van den verjaardag van den slag by Leipzig, ten aanschouwen van den Koning, de prinsessen en het geheele hof, eene groote manoeuvre door de troepen is gemaakt; wordende de onderscheidene korpsen door de Koninklyke prinsen aangevoerd. By het eindigen der evolutien deedt men eene myn springen, en de militairen riepen, onder gepresenteerd geweer, een luid *hourah!*

De Koning heeft gelast, dat de versierselen der ridder-orden, door de weduwe van den maarschalk vorst Blucher terug gezonden, in het kabinet van in landsche gedenkstukken zullen worden geplaatst, op dat de verdiensten van dien held steeds in levendig aandenken zouden blyven.

123ste KONINKLYKE NEDERLANDSCHE LOTERY.

Eerste Klasse.

11de, 12de en 13de Lysten.

No. 25205, prys van *f* 2500.	No. 18642, prys van *f* 1000.
— 24327, — — 1000.	— 22916, prem. — 5000.

*** Op ZATURDAG den 30 October, zal S. HERMSTEDT, *Muzyk-Direkteur en Eerste Klarinettist van den Vorst van Schwarzenburg-Sondershausen*, de eer hebben te geven: een TWEEDE en LAATSTE VOCAAL EN INSTRUMENTAAL *CONCERT*, in het *Concerthuis*, in de Poele-straat. De uit te voeren *Stukken* zullen, by *Programma*, aangekondigd worden.

VOOR DE LIEFHEBBERS VAN DE DANS.

*** De Ondergeteekende heeft het genoegen te adverteren, dat de ALGEMEENE LESSEN, tot OEFENING in de FIGUREN van *CONTRADANSEN, EHLOSAISES* en *QUADRILLIES*, geopend zullen worden op Donderdag den 4 November 1819, en zullen vervolgens, gedurende dezen Winter, ALLE DONDERDAGEN, des avonds te zes uren, continuëren. Heeren of Dames, welke, uit voordeel, voor twintig dezer Lessen, mogten verkiezen te abonneren, kunnen zich, ter treffing van hetzelve, vervoegen ten huize van

M. ELLENBERGER,
Dansmeester, in de Pelster-straat, lett. V, no. 28.

GEBOORTE- HUWELYKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel myne geliefde Echtgenoote L. VINK zeer gelukkig van eenen welgeschapenen ZOON

Langakker Schans F. KNYPINGA.
den 22 October 1819.

*** Myne geliefde Echtgenoote J. W. C. ECKHARDT is, heden, gelukkig verlost van eene DOCHTER.

Groningen R. EEKHOUT.
den 27 October 1819.

*** Myne geliefde Echtgenoote beviel, heden nacht, zeer voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON.

Oostwold *Mr.* L. H. SIERTSEMA.
den 27 October 1819.

*** Heden morgen, omstreeks te half drie uur, werd my, na eene langdurige sukkeling, aan de gevolgen der Waterzucht, door den dood ontrukt, myne zeer geliefde Echtgenoote CATHARINA MARGARETHA HOEKZEMA, in den ouderdom van 30 jaren, na eene echtverbindtenis van vier jaren. Ik betreur in haar eene beminde Gade en voor ons eenigst Kindje eene zorgdragende Moeder.

Groningen H. BAKKER.
den 28 October 1819.

*** De VOOGDEN van het ROODE- of BURGER-WEESHUIS herinneren aan alle MANSPERSOONEN, *Leden van het Hervormd Kerkgenootschap*, wier Vaders het Regt op dit Gesticht hebben, dat, volgens Publicatie in dato den 15 July 1816, die gene, die verkiezen dit Regt voor hunne, uit eene in te gane Echt, toekomende Kinderen te behouden, verpligt zullen zyn, om, vóór het voltrekken van het Huwelyk, eene Recognitie van 15 Guldens, aan den BOEKHOUDER van het GESTICHT, te voldoen.

*** Daar er, op de *eerste Zuidlarender-Marktdag*, ten huize van SIKKE J. VAN DYK, te *Zuidlaren*, in *de Gouden Leeuw*, aan de Vrouw in bewaring is gegeven een BLAAUWE OVERROK, en er een DITO is blyven liggen, zoo wordt die gene, welke dezelve abusivelyk mede genomen mogt hebben, verzocht, DEZELVE WEDER OM TE KOMEN RUILEN.

*** Ten verzoeke van D. J. HORENDYCK, zal, door een bevoegd BEAMBTE, op Boelregts Condition, worden Verkocht: 200 ESSCHEN, 50 YPEREN en 50 LINDEBOOMEN; alles mooije en regtopgaande Stammen, staande by de Borg te *Bellingeweer*. Deze Verkooping zal zyn op Zaturdag den 30 October 1819, des morgens te 10 uren.

*** Ten overstaan van Mr. HERMAN TRIP, Notaris te *Groningen*, zal, op Maandag den 1 November 1819, des morgens precies te 9 uren, op het Exercitieveld, by *Helpman*, publiek worden Verkocht: een party zware LINDEN en beste breedblad YPEREN BOOMEN, aldaar gekapt aan het water liggende, met het KAPHOUT, zeer geschikt voor Molen- en Stelmakers.

EXTRA HOUTVEILING.

*** Op MAANDAG den 1 November 1819, des nademiddags te 2 uren, zal, ten huize van B. TER SPIL, in *de Vonk*, buiten het Kleine Poortje, onder de *WERKELYKE* HOUTKOOPERS, worden Geveild: een Lading extra zware *DANTZIGER* GREINEN BALKEN, van 10 tot 60 voeten lang, en van 13 tot 22 duimen kant, waar onder eenige heel mooije MASTEN; benevens een beste Lading *MEMELSCH* GREINEN HOUT, bestaande in BALKEN, DEELEN, KLAPHOUTEN en PYPSTAVEN. Gemeld Hout zal genommert liggen by de Molen van den Heer BEERTA en tegen over, en ten huize van Verkoop; alwaar de Notitien zullen zyn te bekomen.

*** Op DINGSDAG den 2 November 1819, des voormiddags te elf uren, zal er, door de ASSOCIATIE VAN HEEREN NOTARISSEN, te *Groningen*, voor de Behuizing van den Kastelein KLEERSNYDER, aan de Groote Markt, publiek, aan de meestbiedenden, op gewoon Crediet, worden Verkocht: VIER EXTRA BESTE VETTE KOEIJEN, behorende aan de Nalatenschap van wylen den Oud-Zadelmaker F. SIKKENS, in de Poele-straat.

*** De Heer Mr. J. B. OOSTINGH, te *Leeuwarden*, is voornemens, ten overstaan van den ondergeteekenden Notaris, publiek te Verkoopen:

De HALFSCHEID in de EIGENDOM van eene BOERENPLAATSE, gelegen te *Finsterwold*, wordende by DANIEL ABRAHAMS VAN BARENBORG, aldaar onder Beklemminge gebruikt, voor de jaarlyksche hure, voor deze Halfscheid, ter som van *f* 205 — : — :

Deze Verkoopinge zal zyn op Dingsdag den 2 November 1819, des avonds te 5 uren, ten huize van den Kastelein A. H. CROL, in *de Eesta*; alwaar de Condition in tyds ter lezing zullen liggen.

U. E. STHEEMAN.

*** Mr. U. E. STHEEMAN, Notaris te *Scheemda*, is voornemens, ter instantie van Mejuffer A. EVERS, te *Groningen*, publiek te Verkoopen:

De HALFSCHEID in de EIGENDOM van eene BOERENPLAATS, gelegen te *Scheemda*, wordende by Mejufvrouw de Wedw. HOLTKAMP, onder Beklemminge gebruikt, voor de jaarlyksche hure, voor deze Halfscheid, à *f* 400 - : - :

Deze Verkoopinge zal zyn op Dingsdag den 2 November 1819, des avonds te 5 uren, ten huize van den Kastelein A. H. CROL, in *de Eesta*; alwaar de Condition in tyds ter lezing zullen liggen.

U. E. STHEEMAN.

*** Mr. G. J. KEISER, openbaar Notaris, ter residentie van *Groningen*, is voornemens, op Woensdag den 3 November 1819, by de Behuizing van ABEL BRINKS Wedw., op het Noordenland, onder *Onnen*, om de veelheid der Perceelen, des morgens precies te 9 uren, te Koop te presenteren: ruim 1000 zwaar opgaande EIKEN STAMBOOMEN en zwaar KROMHOUT, byzonder geschikt tot Scheepstimmerhout.

HOUTVEILING.

*** Ter instantie van de Heeren J. & W. KRANENBORG, zal, op VRYDAG den 5 November 1819, des morgens te elf uren, onder Houtkoopers, in de *Pekel-A*, by *DE NOORDSTAR*, worden Geveild: pl. min. 4,500 voeten MEMELSCH HOUT, door de Kapitein H. H. BAKKER aangebragt, en tien SCHEEPSMASTEN, van onderscheidene zwaarte, 60 tot 70 voeten lang.

J. FRESEMANN VIETOR,
Notaris.

*** De ERFGENAMEN van wylen Mevr. de Wedw. ELLENTS en verdere MEDE-INHEBBEREN, zyn voornemens, publiek, aan de meestbiedenden, in onderscheidene perceelen, te Verkoopen, de navolgende *VEENEN*:

I. Te *Gieterveen*, de PLAATSEN, no. 29 en 30, groot ieder ongeveer 5000 [] Roeden; no. 37, groot ongeveer 4000 [] Roeden, en de zoogenaamde zestig Roeden, by deze Plaatsen behoorende, groot plus min. 1500 [] Roeden.

II. Te *Bonnerveen*, de PLAATSEN nos. 10, 11, 19, 21 en 22, ieder groot ongeveer 5000 [] Roeden, met de daar by behoorende zestig Roeden, te zamen groot ruim 3000 [] Roeden.

III. Te *Bonnerveen*, de PLAATSEN nos. 23, 30, 31 en 32, groot allen ruim 6000 [] Roeden, benevens een AANDEEL in het zoogenaamde Toornveen.

IV. Te *Drouwerderveen*, het zoogenaamde Hilbingslag, ten Zuiden de Hoofdraai, groot ongeveer 45,000 [] Roeden. Het halve Speulmansslag, groot 14,000 [] Roeden. Drie vierde gedeelten van het Groote slag, inhoudende deze ¾ 82,000 [] Roeden. Het Hilbingslag, ten Noorden de Hoofdraai, groot ongeveer 41,000 [] Roeden, en het Kleine slag, groot 5000 [] Roeden.

V. Te *Buinerveen*, het Noorder slag, no. 5, en het Zuider slag, no. 5, ieder groot 32,000 [] Roeden.

Van deze Verkooping zal de Inzate, of eerste Veiling, worden gehouden op Vrydag den 12 November, en de tweede Veiling, of Palmslag, op Vrydag den 10 December eerstkomende, telkens des avonds te 5 uren, te *Gieten*, ten huize van den Heer Schout J. BRAAMS. De Condition van Verkoop zullen ter lezing voorliggen by den Heer Schout voornoemd, by P. E. DIK, Kastelein te *Oud Bareveld*, en by VAN DER MOLEN, Logementhouder aan de Groote Markt, te *Groningen*.

Die gene, welke nadere informatien verlangen, kunnen zich te dien einde vervoegen by den ondergeteekenden, *Executeur Testamentair* in de Nalatenschap van Mevrouw de Wedw. ELLENTS.

S. GRATAMA.

*** Uit de hand te Koop: een ROGGEMOLEN, met EEN of TWEE WONINGS, en *met* of *zonder* LAND; staande en gelegen te *Zuidbroek*. Te bevragen by den EIGENAAR aldaar.

*** By toeval, te Huur: een ruime en wel ter neringstaande BEHUIZINGE, staande in de Nieuwe Ebbinge-straat, Oz., lett. H, no. 218. Om met November te aanvaarden. Te bevragen by H. RIDDER,
Goud- en *Zilversmit*, aan de Botermarkt.

*** BOVENKAMERS met een KEUKEN te Huur, aan de Groote Markt, letter L, no. 70.

*** De Ondergeteekende maakt bekend, dat zyne *WINKEL*, staande in de Oude Kyk-in't Jat-straat, het derde Huis van de Boog, thans voorzien is van veele soorten van TABAK, als: van 10 tot 70 stuiv. het pond; mede van SNUIF-TABAK, in onderscheidene soorten; beste SIGAREN en GOUDASCHE PYPEN; verzoekt gunst en recommandatie.

J. S. LANTINGA.

NB. Ook is by denzelven een BOVENWONING, met een zeer aangenaam Uitzigt, te Huur, tegen Allerheiligen.

BERIGT.

*** O. T. BOSGRA & ZOON, *Boomkweekers* te *Bergum*, in *Vriesland*, maken door dezen aan het geëerd publiek bekend, dat by hun te bekomen zyn (zelyk vele jaren): ALLE VRUCHT- en ONVRUCHTDRAGENDE BOOMEN; als mede eene groote party HEESTERGEWASSEN en ALLES wat tot eene KWEEKERY vereischt wordt, voor de civielste pryzen. *De Brieven en Bestellen* zyn te doen by den *Beurtschipper* van *Groningen* op *Leeuwarden*, L. B. SCHUITEMA, buiten de A-poort, te *Groningen*, welke des Woensdags middags van *Groningen* vaart en des Zondags weder aankomt; waar door zy eene spoedige correspondentie kunnen doen; als mede zenden zy het geördonneerde *franco Groningen*; zynde by L. B. SCHUITEMA bovengenoemd de *Catalogusjen* te verkrygen. Wyders beloven zy, om aan de SOORTEN der VRUCHTDRAGENDE BOOMEN te voldoen; verzoekende een ieders gunst en recommandatie, met belofte, van eene spoedige en civiele bediening.

*** Een PERSOON, ruim dertig jaren oud en van goede getuigschriften voorzien, biedt zich aan, om het SCHRYVEN, voor iemand die het noodig mogte zyn, het zy *Brieven*, *Rekens*, of iets anders, waar te nemen; beloven de eene goede behandeling. Nader onderrigt by den Drukker dezer.

*** Een JONGMAN, op 1mo November een Dienst, als KNECHT, begerende, mits behoorlyk met Paarden kunnende omgaan, vervoege zich by den Drukker dezer.

*** Eene DIENSTMEID, goed kunnende Kooken, terstond of op November een Dienst begerende, adresfere zich by H. A. MEYER, in de Oude Boteringe-straat, op de hoek van de Broer-straat.

*** **NB.** De Ondergeteekende eene *EXTRA COMMISSIE* bekomen hebbende op DIFFERENTE SOORTEN VAN STADS en LANDS EFFECTEN en COUPONS; als mede op GOUDEN en ZILVEREN SPETIEN en OUD ZILVER, zoo belooft hy eene HOOGE COURS. Hy recommandeert zich, als voorheen, in het BEZORGEN van CONTANTEN, op SOLIDE EIGENDOMMEN of KISTE-PANDEN.

J. M. COHEN, aan de Breede Markt.

*** By den gekwalificeerd Collecteur P. KNYPINGA, voor de Ebbinge-poort, in de Fiolen-straat, te *Groningen*, zyn, in de Tweede Klasse der 123ste *KONINKLYKE NEDERLANDSCHE LOTERY*, die op Maandag den 15 November 1819 zal beginnen te trekken, LOTEN IN KOOP, voor alle Klassen, te bekomen: een geheel Lot 86 guld., een Half 43 gl., een Kwart 21 gl. 10 st., een Achtste 10 gl. 15 st. en een Zestiende 5 gl. 7 st. 4 dt.; als mede in KOOP, voor de Tweede Klasse: een geheel Lot 24 guld., een Half 12 guld., een Kwart 6 guld. en een Achtste 3 guld. — Verders LOTEN IN HUUR, voor de Tweede Klasse: een geheel Lot 8 guldens, een Half 4 gl., een Kwart 2 guld. en een Achtste 1 gulden.

*** W. VAN BOEKEREN, te *Groningen*, heeft, den 12 October, aan BURGEMEESTEREN der Stad, ter vertaling, vertoond: I. *Altes und Neues aus den Gebiet der innren Seelenkunde*, von G. H. SCHUBERT. Leipzig 1817. II. *Johannes Offenbarung*, von EICHHORN. Hannover 1816. III. *Timotheus, zur Erweckung und Beförderung der Andacht nachdenken der Christen.*

*** H. V. HUISINGH heeft, den 20 October 1819, aan het Gemeente-Bestuur van *Winschoten*, vertoond: zes afgedrukte Vellen, Nederduitsche vertaling, *der allgemeine Ostfriesische Briefsteller.*

*** *DE EERSTE OORDEELSDAG ALS AANSTAANDE VOORGESTELD*, in eene LEERREDE over 1 Tes. V: 2, 3; door J. W. H. DEUSSEN, Predikant te *Maria Hoorebeke*, *Etsthove en by het Garnizoen te Oudenaarden.* Van deze allerbelangrykste en lezenswaardige Leerrede, ziet heden de TWEEDE DRUK het licht; de Prys is 8 *Stuivers*, wordt uitgegeven te *Amsterdam*, by den Boekverkooper AS. VINK; te *Groningen*, by ZUIDEMA, RÖMELINGH, HAZELHOFF, OOMKENS, SCHIERBEEK, enz.; *Winschoten*, HUIZINGH, en door het geheele Ryk in de voornaamste Boekwinkels.

*** GODSDIENST, DEUGD, NATUUR en VOORZIENIGHEID. Dit schoone Werk, hetwelk nieuws herdrukt en in 2 Deelen is uitgegeven, is thans, voor de verminderde prys van 3, in plaats van 6 guldens, by den Boekverkooper R. VAN GROENENBERGH en alom te bekomen; tot aanpryzing behoeft geen enkeld woord gezegd te worden.

Ook is by bovengenoemde te bekomen: eenige GEZANGEN, ten dienste van onderscheidene *Godsdienstige Zang-Gezelschappen*, door F. H. VOS, *Schoenmakersgezel* te *Garwert*, à 5½ stuiver.

PRYS-COURANT DER EFFECTEN,
op de Beurs te *Amsterdam*, van den 25 October 1819.

Werkelyke Schuld . . .	2½	pCt.	43¾ à 44	Oblig. Negot. 1816. Metal.	1	pCt.	13¼ à 13¾
Restanten uitgest. Schuld. .		—	11/13 à 15/17	— — 1816. —	5	—	67¾ à 68
Kansbilletten van dito . . .		*f*	25 à 25¼	Amerika, by *Hope* . . .	5½	—	105 à 105¼
Schuldbek. van 't Syndic.	5	pCt.	97¾ à 98¼	Oblig. Spanje 1807 . . .	5½	—	14¾ à 15¼
Idem nieuwe Syndicaat	5	—	93¾ à 94	Cert. v. 5 Fr. F. Holl. Adm.	5	—	69¼ à 69¾
Loten van dito		*f*	à	Dito, Paryfche Adm.	5	—	66¼ à 66¾
Obligatien van Rusland	5	pCt.	89¾ à 90¼	Pruisfis. Oblig., geneg. te Lond., van	5	—	77½ à 78
— Weenerbank .	5	—	48½ à 49½	Infchr. op 't Rusf. grootb.	6	—	45½ à 46
— Dito, ...	4	—	38¾ à 39¼	Napelsche Fondf, alhier	5	—	66½ à 67
Certificaten dito	2½	—	28¾ à 29¼	Spaansche Coupons		*f*	4¾ à 5
Oblig. Negot. 1815. Metal.	2½	—	33¼ à 33¾				

NB. *In de Pryzen der Granen enz., van ll.* Dingsdag, *is gene verandering.*

Te *GRONINGEN*, by M. VAN BOLHUIS, Weduwe van A. S. HOITSEMA, in de Oude Boteringe-straat, lett. K, no. 5. Met *authorisatie.*